

॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ऊर्माऊर्माणां बाबुभाभ्यामितिमन्ताव्वाप् अधिशयता अधिशयनेन ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥

जिह्वामावर्तयामासतस्यापिदुतभुक्तया ॥ हृष्टातुज्वलनं देवाः शुकमूचुर्दयान्विताः ॥ ४१ ॥ भवितानत्वमत्यंतं शुकत्वेन ष्टवागिति ॥ आवृत्तजिह्वस्यसतो वाक्यं कान्तं भविष्यति ॥ ४२ ॥ बालस्येव प्रवृद्धस्य कलमव्यक्तमद्भुतं ॥ इत्युक्त्वा तं शमीगर्भे वह्निमालक्ष्य देवताः ॥ ४३ ॥ तदेवायतनं चक्रुः पुण्यं सर्वक्रियास्वपि ॥ ततः प्रभृतिचाप्यग्निः शमीगर्भेषु हस्यते ॥ ४४ ॥ उत्पादने तथोपायमभिजग्मुश्च मानवाः ॥ आपोरसा तले यास्तु संस्पृष्टाश्चित्रभानुना ॥ ४५ ॥ ताः पर्वतप्रस्वर्णैरुष्मां मुंचति भार्गव ॥ पावके नाधिशयता संतप्तास्तस्य ते जसा ॥ ४६ ॥ अथाग्निर्देवता हृष्ट्वा बभूवव्यथितस्तदा ॥ किमागमनमित्येवं तान पृच्छत पावकः ॥ ४७ ॥ तमूचुर्विबुधाः सर्वे ते चैव परमर्षयः ॥ त्वानियोक्ष्यामहेकार्यं तद्भवान्कर्तुमर्हति ॥ ४८ ॥ कृते च तस्मिन् भविता तवापि सुमहान्गुणः ॥ ४९ ॥ अग्निरुवाच ब्रूत यद्भवतां कार्यं कर्तास्मितदहं सुराः ॥ भवतां तु नियोज्योऽस्मि मावोन्नास्तु विचारणा ॥ ५० ॥ देवा ऊचुः असुरस्तारको नाना ब्रह्मणो वरदर्पितः ॥ अस्मान्प्रवाधे वीर्याद्विधस्तस्य विधीयतां ॥ ५१ ॥ इमान् देवगणांस्तात प्रजापतिगणांस्तथा ॥ ऋषींश्चापि महाभाग परित्राय स्वपावक ॥ ५२ ॥ अपत्यं ते जसा युक्तं प्रवीरं जनय प्रभो ॥ यद्भयं नो सुरास्तस्मान्नाशयेद्भव्यवाहन ॥ ५३ ॥ शप्तानां नो महादेव्यानां न्यदस्ति परायणं ॥ अन्यत्र भवतो वीर्यं तस्मान्नायस्वनः प्रभो ॥ ५४ ॥ इत्युक्तः स तथेत्युक्त्वा भगवान्हव्यवाहनः ॥ जगामाथ दुराधर्षेण गंगां भागीरथीं प्रति ॥ ५५ ॥ तया चाप्यभवन्मिश्रो गर्भं चास्या दधे तदा ॥ वरुधे स तदा गर्भः कक्षे कृष्णगतिर्यथा ॥ ५६ ॥ तेजसा तस्य देवस्य गंगा विद्वलचेतना ॥ संतापमगमत्तीव्रं सोढुं सानशशाकह ॥ ५७ ॥ आहिते ज्वलनेनाथ गर्भे तेजः समन्विते ॥ गंगां यामसुरः कश्चिद्भैरवं नादमानदत् ॥ ५८ ॥ अबुद्धिपति तेन यनादेन विपुलेन सा ॥ वित्रस्तोद्धातं नयना गंगां विस्तृतलोचना ॥ ५९ ॥ विसंज्ञाना शकद्गर्भं वोढुमात्मानमवच ॥ सा तु तेजः परीतां गीकं पयं तीवजान् हवी ॥ ६० ॥ उवाच ज्वलनं विप्रतदा गर्भं बलोज्जुता ॥ तेन शक्तास्मि भगवंस्तेजसोऽस्य विधारणे ॥ ६१ ॥ विमूढा स्मि कृतानेन न मे स्वास्थ्यं यथापुरा ॥ विद्वला चास्मि भगवंश्चेतो नष्टं च मे न घ ॥ ६२ ॥ धारणे नास्य शक्तां हं गर्भस्य तपतां वर ॥ उत्सक्ष्ये ह मिमं दुःखान्ननु कामात्कथंचन ॥ ६३ ॥ न तेजसोऽस्ति संस्पर्शो मम देव विभावसो ॥ आपदर्थं हि संबंधः सुसूक्ष्मोऽपि महाद्युते ॥ ६४ ॥

॥ ५७ ॥ ५८ ॥ अबुद्धिपति तेन अकस्माज्जातेन ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥